

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 46 b §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että ydinvoimaa tuottavat yhtiöt saisivat ydinjätehuoltovaruksena vähentää ydinjätehuollon tuleviin kustannuksiin tarvittavan määrän vuodelta 1986 toimitettavassa

verotuksessa samalla tavoin kuin vuosilta 1982—1985. Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan heti kun eduskunta on sen hyväksynyt.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne

Ydinvoimaa Suomessa tuottavat yhtiöt, Imatran Voima Oy ja Teollisuuden Voima Oy ovat atomienergiain (356/57) perusteella annettujen lupamääräysten mukaan velvollisia etukäteen eli jo ydinenergian tuottamisvuosina keräämään varat vastaisiin ydinjätehuollon kustannuksiin. Näitä kustannuksia ovat muun ohella käytetyn polttoaineen jätehuoltomenot, voimalaitosjätteiden huoltomenot sekä ydinvoimalaitoksen käytöstä poistamisen aiheuttamat toiminnan lopettamisvaiheen kustannukset. Nämä menot voitaisiin yleisten menon vähennysajankohtaa koskevien jaksotussäännösten mukaan vähentää yhtiöiden tuloverotuksessa vasta, kun menojen suorittamisvelvollisuus aikanaan syntyy. Yhtiöt eivät siten ilman erityislainsäädäntöä voisi verotuksessaan vähentää näitä vasta myöhemmin syntyviä yhtiön koko toiminta-ajan tuloihin kohdistuvia menoja, vaikka ne ovat käyttölupaehtojensa mukaan velvollisia keräämään näihin menoihin varoja etukäteen ennen menojen suorittamista.

Elinkeinotulon verottamisesta annettuun lakiin lisättiin 25 päivänä helmikuuta 1983 väliaikaisesti uusi 46 b § (222/83). Tämän väliaikaissäännöksen perusteella ydinvoimaa tuottavat yhtiöt ovat voineet ydinjätehuoltovaruksena vähentää

vuosien 1982—1983 tuloistaan näiden vuosien toiminnasta vastaisuudessa aiheutuvien ydinjätehuoltomenojen määrän. Väliaikaissäännös on sittemmin lainmuutoksilla (41/85) ja (951/85) ulotettu koskemaan myös vuosien 1984 ja 1985 toiminnasta johtuneita ydinjätehuoltomenoja. Kauppa- ja teollisuusministeriö on vuosittain vahvistanut vähennyskelpoisen varauksen kokonaismäärän. Verovelvollinen on voinut vähentää verovuodelle ja sitä edeltäneelle vuodelle vahvistettujen varausten erotuksen, jolle on laissa lisäksi säädetty enimmäismäärä kauppa- ja teollisuusministeriön asiasta tekemän esityksen mukaisesti.

2. Ehdotettu muutos

Eduskunta on kuluvaan vuoden kesäkuun 24 päivänä valtiopäiväjärjestyksen 67 §:n nojalla hyväksynyt hallituksen esityksen uudeksi ydinenergiaksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 16/85 vp.) jätettäväksi lepäämään seuraaviin varsinaisiin valtiopäiviin. Näin ollen uusi ydinenergialaki ei tule sovellettavaksi vielä kuluvalta vuodelta. Atomienenergialakia ja sen pohjalte rakentuvaa nykyistä ydinjätehuoltovaraussäännöstöä on siten edelleenkin sovellettava. Tämän vuoksi esityksessä ehdotetaan, että ydinjätehuoltovaraus-

säännöstöä sovellettaisiin myös vuodelta 1986 toimitettavassa verotuksessa. Varauksen lisäys vuodesta 1985 vuoteen 1986 saisi olla korkeintaan 260 miljoonaa markkaa. Koska uusi ydinenergialaki, johon sisältyvät myös säännökset taloudellisesta varautumisesta ydinjätehuoltoon, voinee tulla voimaan aikaisintaan vuoden 1988 alusta, ydinjätehuoltovaraussäännösten soveltamista on todennäköisesti jatkettava ainakin vuodelta 1987. Varaukselle tuolloin asetettava enimmäismäärä voidaan ratkaista vasta myöhemmin.

3. Taloudelliset vaikutukset

Ydinjätehuoltovarauksella, kuten muillakin varauksilla, katetaan vastaisuudessa syntyviä siinänsä vähennyskelpoisia menoja. Ydinjätehuoltovaraus merkitsee ydinvoimaa tuottaville yhtiöille mahdollisuutta menon vähentämiseen samana vuonna, jolloin varausta vastaavat, käyttölupachtojen mukaiset varat on etukäteen kerätty ja tuloutettu. Se ei näin ollen merkitse yhtiöille muuta veronhuojennusta kuin mahdollisuutta menon vähentämiseen varhaisemmassa vaiheessa kuin voimassa olevien säännösten mukaan muu-

toin olisi mahdollista. Varauksen vähentämisvuosina sen tuloverotusta lieventävä vaikutus on ydinvoimayhtiöille siten merkittävä. Vuoden 1985 lopulla varauksen kokonaismäärä oli Teollisuuden Voima Oy:llä 824,6 miljoonaa markkaa ja Imatran Voima Oy:llä 142,1 miljoonaa markkaa.

4. Voimaantulo ja soveltaminen

Laki ehdotetaan saatettavaksi voimaan heti, kun eduskunta on sen hyväksynyt. Ehdotetussa muodossaan sitä sovellettaisiin vuodelta 1986 toimitettavassa verotuksessa.

5. Säättämisjärjestys

Kun lakiehdotus ei koske uutta tai lisättyä veroa, se olisi käsiteltävä valtiopäiväjärjestyksen 66 §:n mukaisessa normaalissa lainsäätämisyjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 46 b §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan elinkeinotulon verottamisesta 24 päivänä kesäkuuta 1968 annettuun lakiin 25 päivänä helmikuuta 1983 annetulla lailla (222/83) väliaikaisesti lisätyn 46 b §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 13 päivänä joulukuuta 1985 annetussa laissa (951/85), näin kuuluvaksi:

46 b §

Verovelvollinen, joka on vastuussa ydinjätehuoltoon kuuluvista toimenpiteistä, saa vuodelta 1982 toimitettavassa verotuksessa vähentää tulostaan kauppa- ja teollisuusministeriön mainitulle vuodelle atomienergiain (356/57) 4 ja 5 §:n nojalla vahvistaman ydinjätehuoltovaruksen kokonaismäärän. Vuosilta 1983—1986 toimitettavissa verotuksissa verovelvollinen saa vähentää kauppa- ja teollisuusministeriön verovuodelle ja sitä edeltäneelle vuodelle vahvistamien ydinjätehuoltovarausten erotuksen. Näiltä vuosilta toimitettavissa verotuksissa voidaan kuitenkin vähentää enintään seuraavat määrät:

Verovuosi	Vähennyksen enimmäismäärä
1983	220 miljoonaa markkaa
1984	220 „
1985	240 „
1986	260 „

Vähentäminen edellyttää lisäksi, että varaus on tehty myös verovelvollisen kirjanpidossa.

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 198 _____.

Helsingissä 14 päivänä marraskuuta 1986

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Valtiovarainministeri Esko Ollila

Laki

elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 46 b §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan elinkeinotulon verottamisesta 24 päivänä kesäkuuta 1968 annettuun lakiin 25 päivänä helmikuuta 1983 annetulla lailla (222/83) väliaikaisesti lisätyn 46 b §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 13 päivänä joulukuuta 1985 annetussa laissa (951/85), näin kuuluvaksi:

Voimassa oleva laki

46 b §

Ydinjätehuoltoon kuuluvista toimenpiteistä vastuussa oleva verovelvollinen saa vuodelta 1982 toimitettavassa verotuksessa vähentää tulostaan kauppa- ja teollisuusministeriön atomienergiain (356/57) 4 ja 5 §:n nojalla *ydinjätehuollon tulevien toimenpiteiden johdosta verovelvolliselle* vuodelle 1982 vahvistaman ydinjätehuoltovarausten kokonaismäärän. Vuodelta 1983 toimitettavassa verotuksessa verovelvollinen saa vähentää kauppa- ja teollisuusministeriön vuodelle 1983 ja 1982 vahvistamien ydinjätehuoltovarausten kokonaismäärien erotuksen, *ei kuitenkaan enempää kuin 220 miljoonaa markkaa*. Vuodelta 1984 toimitettavassa verotuksessa verovelvollinen saa vähentää kauppa- ja teollisuusministeriön vuodelle 1984 ja 1983 vahvistamien ydinjätehuoltovarausten kokonaismäärien erotuksen, *ei kuitenkaan enempää kuin 220 miljoonaa markkaa*. Vuodelta 1985 toimitettavassa verotuksessa verovelvollinen saa vähentää kauppa- ja teollisuusministeriön vuodelle 1985 ja 1984 vahvistamien ydinjätehuoltovarausten kokonaismäärien erotuksen, *ei kuitenkaan enempää kuin 240 miljoonaa markkaa*. Vähentäminen edellyttää, että varaus on tehty myös verovelvollisen kirjanpidossa.

Ehdotus

46 b §

Verovelvollinen, joka on vastuussa ydinjätehuoltoon kuuluvista toimenpiteistä, saa vuodelta 1982 toimitettavassa verotuksessa vähentää tulostaan kauppa- ja teollisuusministeriön *mainitulle vuodelle* atomienergiain (356/57) 4 ja 5 §:n nojalla vahvistaman ydinjätehuoltovarausten kokonaismäärän. *Vuosilta 1983—1986 toimitettavissa verotuksissa verovelvollinen saa vähentää kauppa- ja teollisuusministeriön verovuodelle ja sitä edeltäneelle vuodelle* vahvistamien ydinjätehuoltovarausten erotuksen. *Näiltä vuosilta toimitettavissa verotuksissa voidaan kuitenkin vähentää enintään seuraavat määrät:*

<i>Verovuosi</i>	<i>Vähennyksen enimmäismäärä</i>
1983	220 miljoonaa markkaa
1984	220 „
1985	240 „
1986	260 „

Vähentäminen edellyttää *lisäksi*, että varaus on tehty myös verovelvollisen kirjanpidossa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 198 .